

ASHLEY

door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Afkomstig uit het oud-Engels 'aescleah' = 'essenbos'.

Vaak gebruikt als plaatsnaam, en als zodanig kon het ook een achternaam worden, genoemd naar de plek waar men vandaan kwam. In Engeland is de 19e eeuwse Lord Ashley beroemd als sociale hervormer, omdat hij een wet uitvaardigde waardoor het onmogelijk werd gemaakt dat kinderen langer dan tien uur per dag in de fabriek werkten!

Wellicht mede onder invloed daarvan kwam de naam Ashley sinds ongeveer 1860 op als voornaam. Sinds 1970 werd hij in Engeland en Australië zelfs populair, waarschijnlijk omdat Ashley een hoofdfiguur is in het beroemde boek van Margaret Mitchell 'Gone with the wind'.

*

Ralph Ashley sj, Worcester, Engeland; martelaar; † **1606**.

Feest + 7 & 9 april & 1 december (Engelse martelaren).

Wanneer we voor het eerst over Ralph Ashley horen, is hij broeder in de Sociëteit van Jezus (de jezuïetenorde). Over zijn jonge jaren is helemaal niets bekend: noch zijn geboortjaar, noch de plaats waar hij precies vandaan kwam. In 1590 verhuist hij van Reims naar Valladolid. In Reims was hij kok geweest op het Engelse jezuïetencollege. Nu er in Valladolid ook zo'n Engels college werd gesticht, bood hij daar zijn diensten aan. Na enige tijd besloot hij om zelf jezuïet te worden. In de jaren dertig van de 16e eeuw had de koning van Engeland, Hendrik VIII, zich afgescheiden van de Rooms-Katholieke Kerk, omdat de paus niet wou stemmen met diens onwettige huwelijk. Dat was het begin van de anglicaanse kerk, waar niet de paus, maar de koning aan het hoofd staat. Tegelijk brak er een geweldige vervolging uit onder de gelovigen die de paus trouw bleven en de Roomse Kerk niet wilden verlaten. Er vielen vele martelaren, onder wie Thomas More († 1535; feest 22 juni).

Vele katholieken doken onder of vluchtten naar het vasteland van Europa. Sommigen van hen bereidden zich daar voor om als geestelijke terug te gaan teneinde de geloofsgenoten te ondersteunen en te sterken. Vandaar dat er in Reims een Engels jezuïetencollege bestond. En zo is het te verklaren dat er in 1590 ook in Valladolid een Engels jezuïetencollege werd opgericht.

Ralph Ashley was geen priester, maar broeder. Dat hield in dat hij de priesters van de jezuïetenorde terzijde stond in alle mogelijke praktische zaken, in ieder geval als kok, zoals we horen. Maar daar het met zijn gezondheid niet goed ging, raadde men hem aan naar zijn geboorteland Engeland terug te keren. Hij stemde ermee in - het was immers gevaarlijk! - en voegde zich bij de jezuïeten die in het graafschap Worcestershire woonden en daar heimelijk zielzorg verrichtten onder de gelovigen van de Rooms Katholieke Kerk. Dat was in het jaar 1598. Acht jaar kon hij daar ongestoord zijn werk verrichten.

Toen werden de jezuïeten in Engeland ervan beschuldigd een staatsgreep voor te bereiden. De overheid verspreidde het gerucht dat ze een grote voorraad buskruit had ontdekt: het kon dus niet anders of de jezuïeten zaten erachter. Over heel het Britse Koninkrijk kreeg de politie de opdracht jezuïeten op te sporen en te arresteren.

Broeder Ashley en zijn huisgenoten - zes man: vier priesters en twee broeders - doken onder in schuilkelders die met het oog op een dergelijke situatie waren aangelegd. Toen de politie het huis kwam doorzoeken, vond ze dan ook niemand. Maar vooral door gebrek aan water moesten de jezuïeten na zo'n vier dagen noodgedwongen hun schuilplaats verlaten. Ze werden onmiddellijk gearresteerd en broeder Ashley werd tezamen met pater Oldcorne, één van zijn huisgenoten die priester was, gevangen gezet in de beruchte Tower van Londen: 3 februari 1606.

Na een aantal folteringen te hebben ondergaan, werden ze overgebracht naar hun eigen graafschap om daar terecht te staan. De priester werd schuldig geacht, eenvoudig vanwege het feit dat hij het werk van een priester had gedaan: hij verdiende dus de doodstraf wegens landverraad. Broeder Ashley kreeg hetzelfde te horen: hij had immers de priester geholpen!

Tezamen met twee misdadigers werden de beide geestelijken naar de plek van de terechtstelling gebracht. Pater Oldcorne werd het eerst opgehangen. Toen broeder Ashley aan de beurt was, kuste hij de voeten van zijn voorganger en met de strop al om de nek sprak hij voor allen goed hoorbaar: "Ik ben een gelukkig mens dat ik in de voetstappen van mijn dierbare medebroeder, pater Oldcorne, kan stappen."

Daarop duwde de beul hem van de ladder af... Dit vond plaats op 7 april 1606.

Broeder Ashley en pater Oldcorne werden op 15 december 1929 door Paus Pius XI officieel zalig verklaard.